

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII., Dembinszky-u 4.

földsz. 5.

Kéziratok és előfizetési díjak ide
küldendők.

Megjelenik minden hó

5-én és 20-án.

PINCZÉR-MUNKÁS

a magyarországi pincérek gazdasági és társadalmi szakközlönye

Előfizetési díjak:

Egész évre 5 kor. — f.

Félévre . . 2 „ 50 „

Negyedévre 1 „ 30 „

Kéziratok vissza nem

adatok. Névtelen leve-

lekre nem válaszolunk.

Felelős szerkesztő: NEUMANN IZIDOR.

Szerkesztő: BOOR JENŐ.

Az ipartörvény revíziójának dogmája.

A két év óta huzódó ipartörvény revíziója minden érdekeltnek elég időt engedett érdekei kifejtésére. Nem is volt érdekelt, ki ne igyekezett volna gazdasági érdekei kibővítését, avagy megvédését szóban és írásban mint szükséges közérdeket kimutatni.

Mi azonban nem a részletében ösmeretlen ipartörvény revíziójának érdemleges tárgyalásával fogunk foglalkozni.

Hisz mi munkások ugyis sejtjük, — mert a történelem nekünk erről eleget tanuskodik, — hogy a tervezett törvény revíziójával ismét azon osztály hatalma és joga lesz kibővítve, amely osztálynak eddig is elég hatalma és joga van a mi rovásunkra.

Fejtegetésünk tisztán azon *dogmák* megdöntésére irányul, amely dogmákat szakmánk testén hivatlan, élőködő szaklapok hirdetnek, s melyekkel minden osztálytudatos mozgalmat megtéveszteni és csirájában elnyomni igyekeznek. Legkedvesebb témájuk a *szakképesítéshez kötés dogmája*, melyről legutóbb is egy magát *hivatalos közlönynek* nevező pincér lapban olvastunk. Ezen dogma eléggé alkalmas arra, hogy minden pincért megtéveessen és a *szakképesítést* mint az örök boldogság bőséges szarujának higgyen, miből pataként fog folyni mindnyájunk szánára a boldogság nektárja.

A pincérségnek e szerint nincs tehát szüksége osztálytudatos szervezkedésre. Kerésztényi megadással várhatja most azt a boldog időt, amikor iparunk szakképesítése törvényesen kimondatik és munkaadóink büszkén és örömmel fogják szemüket legeltetni a bevehetetlen domini-umokon. Nem lesz kontár kávé és vendéglős, azontul nem is fognak hát gombamódra szaporodni mint eddig. De a *diplomás* pincérek azontul is úgy lesznek munkaerőben kihasználva mint eddig. Épugy mint azok a munkástársaink, kik mindég szakképesítéshez voltak kötve, mégsem szünt meg gazdasági harcuk munkaadóikkal szemben.

Bünt követ el tehát az, ki önérdékből vagy tudatlanságból egy ily káros dogma magvait hinti el egy indiferens osztály tagjai között, mely dogma egyenesen csak azok érdeke, kik amugy is kihasználják munkásaikkal szemben — kiváltságos helyzetüket.

Kétszeres bünt követ el azonban az, ki tudva arra törekszik, hogy a pincérek között az ilyen dogmákkal megakassza.

A pincérségnek ép ugy kell szervezkedni és egyesülni mint minden öntudatos munkásnak, amely szervezkedés megfogja első sorban teremteni — szakképesítés mellett, vagy nélkül — az oly sokat hirdetett pincérek prestigé amit aztán öntudatosan meg is védünk. De nem fog mint megérett gyümölcs hullni a pincérség ölébe, mint hogy eddig sem hullt, hanem osztálytudatos harcok árán fogjuk megteremteni.

Ne ámítsuk tehát magunkat — szervezetlenségünk közepett, — hogy a tervezett ipartörvény revíziója, — mely talán meghozza nekünk a szakképesítést, — egyszerűen megszünteti bajaink és kizsákmányoltatásunkat.

Az ipartörvény revíziójától nem sokat várhatunk, mert az nem munkásságnak kedvez, amit fényesen bizonyít az, hogy a tervezetet az *öntudatos szervezett munkásság visszavetette* és el nem fogadta.

A szakképesítés részünkre tehát nem a boldogság bőséges szaruja, — mint a hogyan egyesek velünk elhítenni akarják, hanem *dogma* amelyben hinni nem szabad.

Hazátlan bitangok.

Ugyan kik volnának ezek, ha nem a nemzetközi szociáldemokraták? Ők tépdésik meg durva kézzel az évszázadokon át gondosan ápolt legszebb virágot: a honszerelmet, ők hajigálják meg sárral a mocsoktalan háromszinü lobogót, ők becsmérlik nemzeti nagyjainkat, a szabadság hőseit, ők vagdalják ridegen darabokra a vér legszentebb, leggyöngédebb kötelékeit: a hagyományokat, nemzeti szokásokat. Minden jó volna, amit követelnek, a hazának ily cynikus megtagadásával azonban valamennyi nemesen érző és fenköltlen gondolkodó embert távol tartják maguktól.

Igy beszélnek a rágalmozók és a megtévesztett rövidlátók. No, meg néha, valljuk meg csak igazán, olyanok is, akik szociálista voltukat méteres vörös nyakkendő felkötésében s a világot megváltó szociálizmus eszevesztett éltetésében teljesen kimerültnék látják, a lényeghez alig konyítanak. Hát ezek szavait sem szabad irányadónak venni! A szociálizmust sokan szeretik befektetni és mind egyik legnagyobb magyar gondolkodónk, Eötvös József br. mondta, a kereszténység ellen támasztott összes ellenvetéseket megismétlik vele szemben. Vidéken bizony magam is hallottam, hogy egy plébános ur embermészárlással is megvádolta a szociáldemokratákat. Ilyen körülmények közt a józan embernek nagyon óvatosan kell mások mondásait elfogadni. Hátha a hazafiatlanság is csak rágalom, melylyel a szociálizmus előrehaladását igyekeznek érdekelt felek megakadályozni?

Lássuk csak! A szociáldemokrácia nemzetközinek vallja magát, de ezzel nem tagadja meg a hazafiságot. A nemzetköziség nem jelent egyebet, csak minden nép elnyomottjainak szervezkedését, egyöntetű küzdelmet a minden nemzetnél egyformán átkos tőkés uralom megszüntetésére. Nem bántja ez a szövetkezés a nemzetek nyelvét: mindenki úgy beszéljen, ahogy neki jól esik, nem válialkozik természetellenességek végrehajtására: hogy akikkel egy földön lakunk, egy nyelvet beszélünk, ugyanazon szokásokat követjük, jobban ne szeressük, mint akik tőlünk nyelvben, térben, szokásban távol esnek. Nem piszkolja be a háromszínű zászlót, csak a rákent sok hazugságtól akarja megtisztítani, nem veti meg a nemzeti nagyságokat, csak igazi világitásba igyekeznek őket állítani. Csak gazdasági érdekeik megvédésére egyesíti a nemzetköziség a világ proletárait. Azt akarja, hogy összetartással, emberi méltóságuk magaslatára segítse az elnyomottakat. A közösen vívott harc megrövidíti a munkaidőt, emeli a béreket s ezek révén módot nyújt mindenkinek arra, hogy magát művelhesse, öntudatosná nevelhesse.

Az anyagi és szellemi gazdaságot akarja nemzetközi szervezkedés megteremteni. És célt is fog érni, mert a tőkés erőszakossága rajta megtörik. Evekkel előbb sztrajkba állottak az amerikai bányászok. A trust-királyok hacagtak. Azt hitték, majd kiéheztetik a csőcseléket. Addig majd vesznek a vén Európától szenet. Nos és a szén nem érkezett meg, mert az európai szervezett bányászok kijelentették, ha csak egy szemernyi szenet kapnak is az amerikai tőkés, ők is kimondják a sztrajkot. A főtermelő összetartás eredménye nem lehetett egyéb, mint az amerikai bányászok követeléseinek teljesítése. A tavalyi asztalosstrajknál Bécsben akarták a hazafiaskodó munkaadók elvégeztetni a munkát, de a bécsi munkások megtagadták annak elvállalását. Tessék tisztességesen megfizetni a magyar munkásokat, akkor majd megcsinálják azok is. Lám, ezért kell a szociálizmusnak nemzetközinek lennie!

Ha a történelmet figyelemmel kísérjük, ott gyakran találkozunk hasonló jelenségekkel. A vallási érdekekért nemzetközi harcok folynak, a királysággal szövetséges főrendekkel szemben, a köznemesség töökökkel, tatárral, franciával lépett szövetségre. Nos és ami nekik szabad volt, az a munkásságnak tilos? Azt mondják ta'án erre, hogy azok a szövetségek ideiglenesek voltak. Hát kimondja, hogy a szociálizmus nemzetközisége örök? A közös érdekek kivívása után lesz már az emberiség anyagilag és szellemileg oly magas fokon, hogy nyelvi különbségek nem állíthatják szembe az embercsoportokat.

Nos és akad-e még eztán is olyan, aki a nemzetköziséget bűnül rózza fel a szociáldemokráciának? Ha találkozik ilyen, az helyesnek, hazafiasnak tartja a tőkés kartellekbe, trustökbe állását, a munkások kizsákmányolását és bűnnek, hazafiatlanságnak minősíti a proletároknak azt a törekvését, melylyel szellemi és anyagi bilincseiket akarja széttörni. Az hazafiatlannak mondja azt a 100000 magyar munkást, aki 1903. külföldi testvéreitől támogatva tetemesen megrövidítette munkaidejét és bérét egy millió forinttal emelte.

Március.

A „Pinczér Munkás“ eredeti tárcája.
Irta CSIZMADIA SÁNDOR.

Megint ünnepel az egész ország. De csak nagyon kevesen tudják, hogy miért. A nemzeti zászlók újra lekerülnek a padlásról, a szegény szobroknak újra át kell szenvedniök egy csomó hazug, üres és tartalmatlan frázist a hazáról, a szabadságról, függetlenségről stb. A magyar polgárság ünnepli így a tavasz ébredését, azét a tavaszét, mely ezelőtt 67 esztendővel állítólag a szabadságot hozta ajándékkul az elnyomott népeknek.

Hazugság pedig ez mind. Megmondtuk mi ezt már sokszor és meg kell mondanunk mindaddig, míg hazug ünneplésekkel tévedésbe akarják ejteni a népek millióit.

Az a március a föltámadás márciusa volt. Fölkelt az ország népe és kivívta a — mások szabadságát. A mai jogfosztó polgárság a munkások vére árán jutott a mai hatalomhoz. És a munkások ma még erélyesebb, nehezebb harcot kénytelenek folytatni a szabadságért. A régi fegyvertársak, a polgárok nemcsak kitagadták őket, de leigázták, elnyomták, szolgálkává súlylyesztették.

De a fejlődés nemcsak emelni tud, hanem bukattatni is. Az a polgárság, mely valamikor a győzelem babérkoszoruját hordozta büszkén homlokán: ma a züllés útján van. Inai megroskadtak, ereje elfogyott,

hatalma veszendőben. Minden életnyilvánulása a tehetetlenséget, a bárgyu kapkodást mutatja. Az öregség sorsa beteljesedett rajta: túlélte magát; nem tud már semmi hasznosat cselekedni, csak utjában van másoknak. Meg is sántult, meg is vakult. Nemcsak haladni nem tud ez a polgárság előre, de még látni sem. A jövődőtől nem vár semmit, sőt fél tőle. Mint a hogy az elaggott ember a jövőben már csak a saját sirját látja domborulni lelki szemei előtt. És az enyészeti látása akkor is kellemetlen, ha nem reánk tartozik, százszor rosszabb, kiállhatatlanabb akkor, ha abban a saját pusztulásunk a tartalom.

Mit csinál a mai polgárság? Örökösen a multa emlékezik. A multa dicsőségéből igyekeznek mindig vizenyösebbé való vérét fölfrissíteni. Hasztalan törekvés. A mely társadalmi osztály nem képes magának a jövőből egy szikrányi idealizmust lefoglalni, az veszve van. Aki kizárólag a multa van utalva, az már maga is amulté. A multa pedig soha többé föl nem támad.

Mi is megünnepeljük a márciust minden esztendőben. A szociáldemokrata munkások is fölvonulnak a forradalom hónapjában és megmutatják, hogy ők is tudnak érezni, bennük is van vér, akarat és erő.

De micsoda különbség a polgárság és a munkások ünnepélye! Az első egész lényével visszaszáll a régi korba és meglepődéssel tekint széjjel maga körül, hogy ime, ő még most is ott van azon a helyen, ahol ezelőtt

Hát kik a hazátlan bitangok? Azok-e, akik a milliókat szegénységben, nyomorban, jogfosztottságban tartják, vagy azok akik néhány ezer uzsorástól csak azért akarják a maguk részét elvenni, hogy anyagi jólétük révén testben, szellemben erősödhessenek, s így maguk is egészséges tagjai legyenek a hazának és gyermekeiknek is legalább egészséges idegzetet hagyassanak örökül?

Míg az elnyomottak csak nemzetenként szervezkedtek Dózsa Györgyék sorsára jutottak. Ennek nem szabad megtörténni többé. Föl tehát a nemzetközi gazdasági szervezkedésre, mert csak az segít bennünket anyagi és szellemi javak birtokába!

Faragó Pál.

Minden öntudatos pincér támogatja lapunkat!

Ugynevezett szociális mozgalmak.

Tükör a munkaadókról.

A budapesti kávé ipartársulat választmánya idei közgyűlésének alkalmából, évi jelentésében a többi közt ezeket mondja:

Az ipari élet minden ágában észlelhétők voltak az utóbbi években az — úgynevezett — szociális mozgalmak, amelyeknek jelenségei a mi iparunkban az 1904. év folyamán jelentkeztek először. *Helyzetük javítása érdekében* mozgalmat indítottak a felszolgáló személyzet tagjai. A jelentés így szól tovább: Három évvel ezelőtt, mikor a M. O. P. E. megalakult, *egyebek között* céljául tűzte ki, hogy tagjait az ingyenes helyközvetítéssel kiragadja az ügynökök karmai közül és részükre heten-

kint egy munkaszüneti napot eszközöl ki. Megtudtuk továbbá a jelentésből, hogy ezen (a M. O. P. E. által) felvetett eszmék elé a társulat akadályokat egyáltalán sohasem gördített, sőt azokat támogatta és így — *egy-ideig teljes egyetértés uralkodott közöttünk*. Most a jelentés rátért a „szakegylet” *úgynevezett szociális mozgalmaira* és mi megtudtuk, hogy a szakegylet tagjai céljaik elérésére erőszakos eszközökhöz nyultak és dacára, hogy az ipartársulat igyekezett a vezetőket a békés megoldás felé terelni, a pincérek folytatták erőszakoskodásaikat, több kávé üzletét százával lepték el, törtek, zuztak, hogy már a nagyközönség élet- és vagyónbiztonsága is veszélyben forgott és miután az ipartársulat küldöttséggel járult a m. kir. belügyminiszter ur elé, szünt meg az *úgynevezett szociális mozgalom* és a belügyminiszter ur kötelességének eleget is tett, minek következtében — és különösen a vezetőknek a rendőrség részéről történt letartóztatása folytán, — a rend és nyugalom helyreállott.

Eddig a jelentés. De lépünk most ki ennek a kávélének a pocsolyájából és nézzük meg a dolgot egyszerű szociális észszel.

Hogy Magyarországon is a XX században a gazdasági és társadalmi élet szociális irányban fejlődik, hogy a pincérek is ezen irányban keresik helyzetük javulását és hogy a kávé munkaadók finom uri orrát csavarja, — szívesen elhisszük. A munkászubbony szaga a bojkottok alkalmával nem olyan illatos mint a mocca kávé.

Hogy a M. O. P. E.-nek az említett — *egyebekben* — kívül nincs célja, és hogy a kávé sok úgy hébekörbe — *egyideig* — egyet is értenek ezzel a pincérek nevét gyalázó egyesülettel, — szintén tudjuk mit jelent; sőt azt is elhisszük, hogy mindketten annyit értenek az *úgynevezett szociális mozgalmakhoz*, mint egy kávébarna számár az opera énekléshez. A rendőrséggel *rendet* csináltatni szintén tudjuk mit jelent: biztosítani az olcsó munkaerőt.

ötvenhét esztendővel volt, hogy eszméi törekvései ugyanazok, hogy több, mint félszázadot átaludt, egyetlen lépéssel nem haladt előbbre a szellemi fejlődés terén.

Ez a polgárság nem képezheti a haladás elemét, ez a népség nem állhat a fejlődés alapján. A saját szabadságával rabszolgaságot teremtett a dolgozók millióinak s ime most büszkén, megelégedéssel tekint művére. A maga zsarnokságával, tultengő gazdasági erejével s ebből folyó politikai hatalmával leigázott egy egész országot, de ezzel egyuttal magasra növesztette a tömegek szabadság utáni vágyát, fölébresztette a régi forradalmi szellemet s cinikus magatartásával azt napról napra jobban ingerli, buzdítja újabb csatára, a nélkül, hogy ennek a biztatásnak tudatában lenne. Pedig csak egy pillanatra kellene a szemét kinyitnia, hogy lásson.

A szociáldemokraták, a forradalomnak őszinte hívei, a szabadságnak tántoríthatatlan harcosai ünneplik a márciusot. De zászlójuk más, jelszavuk új, céljuk a jövőben van, eszméjüknek semmi köze a multhoz.

A multak márciusára csak annyiban emlékeznek, hogy megtelik keserűséggel a szívük, a fölháborodás tengerében fürdik meg a lelkük s ajkukról sujtó vádak hangzanak el a régi március győzői ellen, kik nem a szabadságért, hanem a maguk jóvoltáért, szűkös csunya önértékért küzdöttek s ennek a célnak áldozták föl a

lelkesező tömegek kihulló vérét, vak hazaszeretét, becsületet vitézségét.

És fájdalmas megilletődéssel tekintünk vissza a mi proletár elődeinkre, kik a világot csudálatba ejtő hősiességgel harcoltak és estek el — hiába. Vérüket beitta a föld pora, csontjaikat befogadta a sir és a holtakból megnőtt halmokon nem a szabadság virága hajtott ki, hanem a gazdasági és politikai szolgaság bogáncskorója tenyészik ott bőven.

Mi is ünnepejjük a márciusot, de a mi ünnepünk legfőbb tartalma nem az emlékezés hanem hit a jövőben, hogy: *Lesz még egy március!*

Lesz még egy döntő ütközet, amikor az igazi szabadság, a népek felszabadulása ragadja magához a győzelem babérágát. Ezért a márciusért lelkesedünk mi, ezért állunk csatasorba, erre készülünk, ez foglalja le minden gondolatunkat, ebből sarjad ki gazdagon a mi reménységünk fája, melynek virágai jólétet és boldogságot hoznak az egész emberiség számára.

Márciusban a polgárság a multat ünnepli; a mi ünnepünk a jövőnek szól. Ők halottat siratnak; mi az újjászületésre várakozunk hittel, reménnyel, bizalommal . . .

Hogy a kizsákmányolás és éhség által üldözött pincérmunkások egy-két kávé délutáni pipázását és a vendégek kártyázását ablakbeveréssel megzavarták, azt gondolva, hogy ezzel helyzetükön javítanak, — mi is elítéljük. Értjük mi mért fekszik a kávé ipar — korlátlan urainak — gyomrában az *ugynevezett szociális mozgalom*? Még szép, hogy az *évi jelentés* írója, kinek szociális mozgalom ismeretek helyett biztosan kávé locsog a koponyájában, beismeri, hogy azon mozgalmak résztvevői helyzetükön akartak javítani! Mert ha ő dolgozna 15—16 órát gyilkoló füstös kávéházakban odadobott koldusfillérékért, megértené az — *ugynevezett szociális mozgalmat*.

Jobb tükröt nem is adhattak volna magukról a kávé munkaadók. Nekünk öntudatos pincéreknek nem is kell az ő támogatásuk. Mi majd kifogjuk küzdeni jogainkat magunk, mert mi munkások vagyunk. Nem henyélő kávéosok, hanem öntudatos pincér munkások!

Panaszos levelet kaptunk a mit szószerint, a hogy hozzánk beküldetett közlünk.

Egy főpincér virtus.

Tisztelt szerkesztőség.

Tisztelettel kérem jelen leveletem b. lapjukban közzétenni.

Szűts és Balika urak Deákteri üzletében voltam mint éthordó alkalmazva, hol a főpincéri állást *Élő József* tölti be. Folyó hó 10-ére virradó éjjel történt ez eset, melyet a nyilvánosságra akarok hozni.

Az üzletben alkalmazottak mérsékeltebb áron kapják az ételeket, mindt a vendégek. Nevezett éjjelen egy női alkalmazott kért tőlem egy ételt, melyért a 60 fill. járandóságot a konyhában saját pénzből fizettem ki.

Mig én a konyhában voltam, egy vendég a pincérnőt — kinek az ételt hoztam — meghívta asztalához s a leány által megrendelt ételt ő (a vendég) fizette ki, azonban nem 60, hanem 80 fillért.

Én a pénzt inkasztáltam s a 20 fillér különbséget minden mellékcél és gondolat nélkül *Élő József* főpincérnek átadtam. *Ő ezért engem tetteleg inzultált.*

Kérdem a t. szerkesztőséget és az olvasó munkatársaimat jogos volt-e *Élő József* eljárása? Egy magát művelt, intelligensnek tartó szakembertől, helyes s nem megítélendő és megvetendő eljárás volt-e ez? Az erkölcsi elbírálást a t. szerkesztőségre és a t. kollégákra bízom.

Ha nem igaz amit én itt elmondottam, cáfolja ezt meg *Élő ur* s tegye meg ellenem a bünyfenyítő feljelentést, miként én ő ellene megtettem,

Maradok tisztelettel

Toháty Gyula éthordó,
M. O. P. Egyesület tagja.

U. i. Jelen sorokat azért közlöm a „Pincér Munkás”-ban, mivel leveletem más pincér szaklap — nem tudom miért (?) nem akarta közölni. *Fenti,*

Fenti,

Nekünk kevés megjegyezni valónk van *Élő ur brutalitásához*, hisz az ilyen tulkapások napirenden vannak szakmánkban, a mit csak az osztálytudatos szervezkedés szüntethet meg. *Ami felett jó lesz egy kicsit gondolkozni a pincéreknek.*

Előfizetési felhívás!

A budapesti pincérek öntudatos része által kiadott „Pincér Munkás”, mely immár megmutatta, hogy komolyan és céltudatosan küzd a pincérek gazdasági helyzetének javításán, és hogy a pincérséget ki fogja vezetni abból a sötétségből, amelybe őket a mai társadalmi rendszer osztályérdeke taszította,

A „PINCÉR MUNKÁS” továbbra is megalkuvás nélkül fog küzdeni azokért a célokért, amelyekért megindult.

A „PINCÉR MUNKÁS” célja a pincéreket osztálytudatos munkásokká nevelni.

A „PINCÉR MUNKÁS” célja a pincérek kizsákmányoló rendszerét ostromozni.

A „PINCÉR MUNKÁS” célja: világosságot önteni az elmékbe, öntudatot a lelkekbe.

A világosság küzd itt a sötétség, az osztálytudat a bornirtság ellen.

Szaktársak!

A „Pincér Munkás” munkatársai mindegyike elég garancia osztálytudatos munkánknak.

Aki a pincérek gazdasági fölszabadításáért komolyan akar harcolni, előfizetéssel támogassa lapunkat.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 5 kor.	—	fill.
Fél	2	50
Negyed	1	30

Ezen csekély anyagi áldozat legyen bizonyítéka a pincérek öntudatra ébredésének.

A szerkesztőség.

S Z E M L E.

Eljegyzés. *Blau Béla* szaktársunk eljegyezte *Ungerleider Mala* kisasszonyt Budapesten.

Mire jó a közgyűlés. Vérlezítő szemtelenséggel ütök a M. O. P. E. fedetlen cirkuszában a nagydobot, nagyhangon hirdetve a közgyűlésen történő nagy rendszerváltozást. Ám a nagy garral hirdetett közgyűlés csak nem akar meglenni, jó lehet, a drága kóklerek mandátuma már folyó hó 5-én lejárt. A tények tehát nekünk adnak igazat, kik mindég azt hirdetjük, hogy ezen diszes társaság csupán a pincérek koldus filléreire utazik. Az ideai közgyűlésnek is azért csinálnak oly nagy reklámot és huzzák a végletegik, hogy az *illetményeket* elég idejük legyen kivásalni, hogy az elharácsolts közvagyon egy részét letörleszthessék és marad minden a régi. Ez a működés lehet a vezetőségre üdvös, de a pincérekre nézve káros és törvénytelen.

Temetés pap nélkül. A „kereskedelmi alkalmazottak szakegyesülete” érdekes temetést rendezett pénteken, folyó hó 3-án *Simon István* kereskedősegédnek, aki a Szent István kórházban halt meg. Ötszáz kereskedelmi alkalmazott vonult ki a kórházba, s egy vörös szalagos koszorút helyeztek a koporsóra. Majd Kovács Alajos mondott gyászbeszédet, amelyben a halottat a kizsákmányolás áldozatának mondotta s beszédét e szavakkal végezte: „Feltámadni nem fogsz, de az eszme, a melyért hevültél, élni fog millió szivben. Végül a marseillaise-t énekelte el a gyászoló közönség.

Utazás a M. O. P. E. ügyvezetői állása körül. Ide s tova két hónapja, hogy a M. O. P. E. Sólyom távozásával ügyvezetői pályázatot hirdetett, amit mind máig betölteni nem tudtak, dacára a háromszori választásnak; mert míg egyik részről a koncezért való harcot látjuk, addig a másik részről egy ügyvezető személyében az egyesület gazdasági megváltóját keresik. A M. O. P. E. vezetősége, ki talpnyaló politikájával elvesztette a pinczerek bizalmát, gazdasági válságba jutott, s hogy a bizalmat visszahódítsa, port hint a pinczerek szemébe egy oly ügyvezetővel, ki mennél több *állás üresedést* teremt és — betölt — úgy tüntetve fel a dolgot, hogy ezzel a pinczerek minden baját megoldotta.

Téved minden pinczér ki azt hiszi, hogy a tömeges elhelyezéssel megszűnik minden munkanélküliség; ellenkezőleg, a nagy ajánlással és rátukmálással munkaadóinknak tágabb tere nyílik a *pasáskodásra és a munkaerő kizsárolására*. Tehát a munkanélküliek száma megmarad, csupán a munkanélküli személyek változnak.

Az üzleti záróra. Már a kereskedők között is kezd tért hódítani az a józan felfogás, hogy a munkaadóknak se válik kárára, ha alkalmazottaikat nem kényszerítik 14—16 óra hosszat az üzletben áldogálni hanem közös akarattal megállapítják a zárórát. Az ipartörvény revíziója alkalmából a kereskedelmi miniszterium a budapesti ipar és kereskedelmi kamarát felszólította, hogy nyilatkozzék az üzleti záróra iránt. A kamara viszont felszólította a kisiparosok és kiskereskedők csarnokát, hogy ez ügyben adjon véleményt a norinbergi és diszműárú, a fűszer, a rövidáru, divatáru, szatócs, készruha, üveg és porcellán, vasáru, vegyeskereskedők és papirkereskedők szakmájára nézve. A csarnok ez ügyben szombaton este gyűlést tartott. A csarnok tagjai hós-zas vita után a fűszerekek és szatócsok kivételével kimondták, hogy a segédekre való tekintettel üzletüket csak reggel 8 órától este 8 óráig kívánják nyitva tartani, délben pedig 2 óra ebédidőt adnak a segédeknek. Valószínű tehát, hogy a segédek egyik követelése az ipartörvényben teljesülni fog. Azokat pedig, akik ezen józan és emberséges határozathoz nem csatlakoztak, majd a kereskedősegédek szervezkedése fogja kényszeríteni arra, amit önszántukból megadni nem akarnak.

Szeretnénk mi is hallani valamit a mi szeretett munkaadóink részéről, a 14—15 órai munkaidő meg rövidítéséről.

Felkérjük előfizetőinket, hogy lakásváltozás esetén pontos címüket kiadóhivatalunkkal tudassák, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

Proletár gyermekek. Drechsler Béla Andrásy-uti etablisseméntjában a sok felnőtt alkalmazott között 12 éves gyermekek is végzik a modern rabszolga munkálatokat, kiszolgáltatva minden védelem nélkül az emberi durvaság önkényének. A piccoló gyűjtőnév alatt ismert kis gépemberek gyenge szervezetük túlerőltetésével napi 15 órát is dolgoznak, semmi vagy a legsilányabb bérért, legtöbbször éjjel 12 óráig. Ki figyelemmel kíséri a főváros éjjeli életét, sokszor találkozik ilyen proletár gyermekkel, kik a nehéz munka után fáradtan vánszorognak valami kültelek felé — a pince lakásba. S habár állatvédő egyleteink vannak, hallottunk-e már valaha arról, hogy valaki felemelte volna tiltakozó szavát a proletár gyermekek kizsákmányolói ellen.

A kávé ipartársulat évi jelentésében tiltakozott a pinczerek tulkapásai ellen, reméljük(?), hogy a M. O. P. Egyesület évi jelentésében tiltakozni fog ezen proletár gyermekek kizsárolása ellen.

Hol a kutyakorbács! Azoknak, kik a rabszolgaság megszüntetésének meséjében még vakon hisznek, írjuk e sorokat, hogy meggyőződjenek, miszerint nem szűnt meg, csupán fogalmában változott, benne vagyunk és élünk, úgy mint hajdanában. Avagy nem rabszolga az, kinek tisztességes emberi megélhetés helyett kutyakorbácsot adnak, vagy nem rabszolgatartó az, ki munkadíj helyett kutyakorbácsot osztogat munkásainak.

Putzer György, egy a sok közül, kinek a vaczi-köruton van a vendéglője, már főpincér korában réme volt a zsenge piccolóknak pofozkodása miatt. De mióta kiváltságos munkaadóvá változott, megváltozott brutalitása is és munkadíj helyett kutyakorbácsal serkenti pinczéreit gyorsabb és tökéletesebb munkára. Az oda járó vendégek napjában többször hallhatják, mikor *Putzer ur* keresve kiálltja: — hol a *kutyakorbács!*

Farsangi multság. A budapesti pincér egyesület folyó hó 6-án tartotta idei bálját a Royal szálloda összes termeiben. Habár a vendéglői osztály pinczéreiből minden évben fényesen sikerült, az idejében minden várakozást felül mult, minek érdemét *Mirovatz Adolf* az egyesület elnökének fáradhatatlan buzgalmának és áldozat készségének köszönhetik a Budapesti pincér egyesület tagjai.

Üzlet átvétel. A Miksa-utcában levő *Bableves-csárda* vendéglőt *Hajdu Sándor* közismert főpincér vette át sikert kívánunk vállalatához.

A „M. O. P. E.“ szócsövében ugyancsak ki-rohant *Sólyom Sándor* volt elhelyezési ügyvezető és az ügynökök ellen. Sólyom ellen azért, mert állítólag (?) állás betöltéssel foglalkozik, az ügynökök ellen pedig azért, mivel egymással *szövetkezve akarnak eljárni, hogy letört (?) rendszerüket ismét érvényesíthessék*. A ki-rohanást mi is helyeselnénk, ha nem látnánk, hogy itt tisztán csak üzleti konkurenciaról, nem pedig a pinczerek helyzetének javításáról van szó. Mert hiszen a M. O. P. E. ép úgy mint az ügynökök, *a pinczerek zsebére appellál*. Az ügynök az elhelyezésért búsás honora címén, a M. O. P. E. pedig tagdíj és körhelyiségnek csufolt eldorádójában (a mi mellesleg még egy kis fiók *Monte Carlo* hivatást is tölt be) szedi el a munkát kereső pinczérektől, azok ingó és ingatlan tulajdonát, a miért semmivel sem ad többet, mint az *ügynök*. Tiszta sor tehát, hogy a csalét az elhelyezés, amivel a pinczerek zsebeit tartalmától megszabadítani lehet. A rendszer mindkettőnél egy forma: olcsó munkaerő szállítás.

Kibujt a szeg a zsákból. Ki ne emlékezne a reformpárti mozgalmak kudarcra után a *Hanisch P.* által kiadott „*Egy őszinte szó a pinczerekhez*“ című röpiratra, mely a M. O. P. E.-et oda állította a maga teljes mesztelenségében. Az idő multával azonban megváltoztak a nézetek és a pinczerek öntudatos része meggyőződött arról, hogy a „reformpárt“ gyűjtőnév alatt ismeretes mozgalmak — köpönyegek csak, melyeket taktikával és az elvek fenntartásával — arra lehet fordítani, amerre csak tetszik.

Mikor a „Pincér Munkás“ leleplezte ama *reformtörekvéseket* melyeket *H. P.* a reformpárt köpönyével legujabban indított, sokan személyeskedésnek vették. Mi vártunk azonban, tudva, az idő nekünk fog igazat adni és végre a szeg ki fog bujni a jezsuita zsákból, mi meg is történt, mert ime *Hanisch ur* legujabb *reformtörekvései* elérték céljukat: a M. O. P. E. száz forintos ügyvezetői állását.

Mi nem a 100 forinttal dotált állást irigyeljük tőle, csupán azt az élvezetet sajnáljuk, amelyet meg nem választása esetén újabb néhány „Őszinte szó a pincérekhez” című röpiratban olvastunk volna.

A „Kisten” asztaltársaságról, melynek jótékonyági és a kartársi összetartozandóságot szolgáló működéséről mult számunkban megemlékeztünk, két hibás információt hoztunk, amennyiben *Koczány Károly és Váray János* kartársak nem csak a *Klecker Alajos* Teréz-körüti vendéglőjében levő *Kisten asztaltársasagnak*, hanem egyuttal a fiókoknak is az elnöke illetve alelnöke, mindamellert hogy mindegyik *Kisten* külön elnök és alelnökkel bírnak.

Kávéfőzők bálja. Folyó hó 11-én tartották meg kávéfőző munkástársaink az első téli báljukat, az Adria szálló téli kertjében, mely fényesen sikerült. A délszaki növényekkel diszitett téli kertet már 10 órakor a szép közönség zsufolásig megtöltötte s familiáris jókedvvel vette ki részét a mulatságból. Az első négyest 60 pár áncolta. A mindvégig uralkodo jókedv és vendégszeretett reggel 6 óráig tartotta együtt a nagyszámu közönséget.

A Budapesti pincér egyesület folyó hó 30-án fogja megtartani évi rendes közgyűlését, mely iránt az érdeklődés a tagok között nagyonak mutatkozik.

Kartársak vegyétek és terjeszétek a „Népszavát”.

SZAKMOZGALOM.

A bojkottok szabályozása.

A magyarországi szakszervezeti tanács igen fontos kérdéssel foglalkozik. Lehetetlené akarja tenni, hogy a munkásság hatalmas harci eszköze: a bojkott avataltanok által csorbitassék. A tanács hivatalos közlönye, a legutóbb megjelent Szakszervezeti Értesítő cikket közöl, amelyet mi is alá írhatunk.

E cikk következő:

„*Könnyelmű bojkottok.* Kétféle bojkottot ismerünk Magyarországon. Az egyik, midőn valami szakma munkásai műhelyt, gyárat vagy épülő félben levő házat bojkottálnak. A másik, midőn valamely szakma nyilvános helyiségeket, kereskedők, borbélyok, vendéglősök, kávéház-tulajdonosok üzleteit, vagy sörgyárak sörét bojkottálja.

A műhelyek, gyárak vagy bármilyen munkatelepek bojkottálása ellen, miután ezek a bojkottok csupán az érdekelt szakmák, az összmunkásság erkölcsi vagy anyagi támogatása nélkül eszközöltetnek, nem lehet kifogásunk. Legyenek bár e bojkottok jogosak vagy kevésbé indokoltak, mihelyt nem igénylik az összesség segítségét, akkor természetesen az összesség beleszólási joga is megszűnik.

De a nyilvános helyiségek bojkottálása már olyan dolog, amely az összmunkásság erkölcsi vagy anyagi támogatása nélkül egyáltalán nem vezethet sikerre. Sőt igen gyakran még a polgárság rekonszenvét is meg kellene nyernünk, hogy az ilyen bojkottok sikerüljenek. Ezt figyelembe véve, a dolog rendje úgy kívánna, hogy a sérelmet szenvedett szakmák, mielőtt bojkottálni kívánnak valakit vagy valamit, biztosítsák maguknak az összmunkásság hozzájárulását. Ez eddig nem igen történt. Magyarországon a legkülönbözőbb bojkottok voltak már, de egy sem volt helyesen vezetve és így nagyon kétes eredménnyel végződtek.

Megtörténik, hogy valamely kis munkás-szakma szervező bizottsága minden előkészület és minden megfontolás nélkül bojkottot határoz. Határozatát közli valamely munkás-

lapban és azután nyugodtan várja az eredményt. A szervezett munkásság természetesen nem reagál az ilyen határozatra és úgy a bojkottálók, mint a bojkottált csakhamar rájönnek, hogy az egész csak ártatlan tréfa volt, amely senkinek sem ártott.

Ámde a bojkottal, amely a szervezett munkásság kezében a leghatalmasabb fegyverek egyike lehetne, ily ártatlan tréfákat nem szabad üzni. Aki a bojkottot diszkreditálja, az akaratlanul bünt követ el a szervezett munkásság ellen. Az amerikaiak, angolok és németek félelmes fegyverre tették a bojkottot, nálunk pedig nevetségessé teszik, még mielőtt komoly harcra vitték volna. De a szervezett munkásság már Magyarországon is eléggé érett arra, hogy ennek a komédiának véget vessen.

A bojkott kimondásánál következő szempontokat tartunk figyelembe veendőknél:

1. Elég ok van-e arra, hogy nyilvános helyiségeket stb. bojkottáljunk?

2. Elég erősek vagyunk-e arra, hogy a kimondandó bojkottokat sikerrel befejezzük?

E szempontok megbírálása nem az egyes szakmáknak, hanem a szervezett munkásság képviselőinek, a szakszervezeti tanácsnak legyen föntartva.

A bojkott kimondására szolgáló ok sokféle, azonban politikai bosszu műve sohasem lehet. Erkölcstelenség volna például valamely üzletet bojkottálni azért, mert gazdája nem tagja a szociáldemokrata pártnak. Meggyőződött szociáldemokraták nem hívei az ily terrorizmusnak. Ellenfeleiket érvekkel és nem erőszakos eszközökkel akarják meggyőzni. Másrészt pedig káros volna és magát a bojkott fegyverét becsülné, ha olyan üzleteket bojkottálnak, melyek a munkások támogatását amúgy sem élvezik. Ha valamely jóhírnévű ékszerész bojkottálnánk, akkor az illető jót nevetne a mi dörességünkön. Épp ezért óvakodnunk kell minden baklövéstől.

A bojkott, ha sikeresen akarjuk kerestülvinni, akkor épp úgy mint a sztrájk, nagy anyagi áldozatokba is kerül. Nem elég, hogy néhány munkáslapban hirdetjük, hogy N. N. üzlete bojkottálva van. Ki kell fejtenünk az okot, hogy miért van bojkottálva. Sok százezer példányban megjelenő röpiratban és más rendelkezésünkre álló eszközzel a közönség rokonszenvét kell megnyernünk. Midőn a new-yorki betűszedők egy napilapot bojkottáltak, akkor a saját költségükön új lapot nyomattak, melynek segítségével azután elértek céljukat.

Mindenekelőtt azonban, és ez a legkevesebb amit kinnunk, határozza el a szakszervezeti választmány, hogy csak azok a bojkottok számíthatnak a szervezett munkások anyagi és erkölcsi támogatására, melyek a szakszervezeti tanács hozzájárulásával mondatnak ki. Ugy hiszük, hogy ilyen határozat elejét venné a könnyelmű bojkottoknak.

A szakszervezeti választmány március hó 3-án tartott értekezletén, foglalkozott már e kérdéssel és beható tárgyalás után a következő, a szakszervezeti tanács titkársága által benyújtott határozati javaslatot fogadott el.

A bojkott ha céltudatosan alkalmaztatik, kitűnő eszközt képez a munkásság gazdasági vagy politikai küzdelmében, de tekintettel arra, hogy könnyelmű alkalmazása nemcsak magát a bojkott eszméjét teszi nevetségessé, hanem a munkásmozgalmat is kompromitálja, kimondja az 1905. március 3-án üléselő szakszervezeti választmány, hogy nyilvános helyiségek, vagy más a munkásság szélesebb rétegeinek erkölcsi vagy anyagi támogatását igénylő bojkottok csak a szakszervezeti tanács javaslatára a szakszervezetek hozzájárulásával mondhatók ki.

Műhelyek vagy egyes ipartelepek bojkottjai, melyek az összmunkásság támogatását nem igénylik, nem tartoznak a szakszervezeti tanács elbírálása alá, mindamellert ajánlatik, hogy a szakmák kellő óvatosságot tanusítsanak és különösen ne használják a bojkott eszközt ott, ahol eredményre nincs kilátás.

A szakszervezetek és munkáslapok szerkesztősegei fölhívatnak, hogy e határozathoz tartsák magukat, illetve csak olyan bojkottokról vegyenek tudomást, melyek fönti határozat értelmében eszközöltetnek.

Minden kartárs terjessze az öntudatos mozgalom lapját, a „Pinczér-Munkás”-t.

LEVELEZÉS.

Berlin, február 28.

T. Szerkesztőség!

A „Népszavának“ 20. számában olvastam e két szót: „Pincér-Munkás“ és efelett jelen levelemmel örömmel adok kifejezést. Ez igazi ébredést jelent helyzetünk javításán, javítunk pedig úgy, ha ezzel a névvel és tudattal, hogy munkások vagyunk kivívjuk magunk részére jogainkat. Mert sajnálatos ránk pincérekre, hogy a XX. században még mindég szervezetlenül állunk. Ma már nincs oly szakma, mely annyira elnyomott lenne mint a pincéreké, ahol napi 16—17 órai munkával kihasználják a munkás erejét és zsirját.

T. Szerkesztőség!

Felkérem Önöket maradjanak továbbra is igazi harcosai a pincéreknek és ha már kezünkben a fegyver, küzdjünk vele összerővel, hogy kivívjuk jogainkat. Használják fel lapunk hasábjait a szaktársak öntudatának fejlesztésére, mert egyesülésben az erő.

Maradtam kartársi üdvözlettel

*Lang A. Imre.***Felhívás**

magyarországi kartársaimhoz.

Berlin, március 8.

Kartársak! Tudomásomra jutott, hogy Magyarországon egy öntudatos pincér mozgalom indult meg, hogy a mi nyomorult helyzetünkön segítsen. Én, ki távol idegenben kénytelen vagyok tartózkodni, mert hazámban nehéz munkám mellett is éheztem s kit az éhség és nyomor üldözött az idegenbe, felhívom magyar szaktársaimat, hagyjanak fel eddigi indolens magatartásukkal, fogjunk komoly munkába, tömörüljünk egy oly táborba, amelynek zászlója veres legyen, a szabadság színe.

Valljuk magunkat mindnyájan munkásoknak! Fogjunk kezét a többi öntudatos munkásokkal, mert csak úgy érhetünk el egy szebb és egy jobb jövőt, ha teljesen a modern munkás szervezetek szerint szervezkedünk.

Okuljunk a többi munkásokon, kik szervezetségüknél fogva boldogabbak mint mi és nem dolgoznak 16 órát naponta. Szervezkedjünk és egyesüljünk, mert egyesülten érhetjük csak el, hogy ne rabszolgák — hanem emberek legyünk.

Kar- és elvtársi üdvözlettel

*Szukits Imre.***Kérelem Budapest összes pincéreihez.**

A „Pinczér Munkás“ szerkesztősége szakmánk gazdasági, valamint társadalmi helyzetének a megvilágítására egy szakmunka elkészítését vette tervbe. E fáradságos és felette fontos munkához, mely pontos statisztikai adatokra lesz felépítve, a szaktársak elkölcsi támogatását is kérjük, mely abból áll, hogy minden üzletből, legyen az kávéház, étterem vagy szálloda, egy-egy kartárs állítsa össze az ott alkalmazott pincér munkások teljes névsorát, munkaidejét és munkabérét, a melyet szerkesztőségünkbe írásban beküldeni sziveskedjék.

A munkanélküli szaktársakat szintén felkérjük a következő adatok beküldésére:

Neve..... Lakása..... Munkanélküliség ideje.....

Reméljük, hogy akad minden egyes üzletben egy lelkes kartárs, ki e neki csekély munkát részünkre minél előbb az összeség érdekében elvégzi. A munkanélküliektől szintén elvárjuk saját érdekükben ezen adatok beküldését, mert a statisztika által megismerjük közös bajainkat s így ezek orvoslásáról gondoskodhatunk.

*A szerkesztőség.***Szerkesztői üzenetek.**

Kéziratokat nem adunk vissza. Névtelen leveleket nem veszünk figyelembe.

A papiros mindkét oldalára irt kéziratokat nem közlünk.

Lang, Berlin. Az előfizetést és agitációt köszönjük Levelét közöljük, üdv.

Szukits, Berlin. Közöljük, csak így tovább. Üdv.

Szervező Budapest. Ön panaszokodik és keserűen kifakad a pincérek ellen. Mi is ismerjük őket és nem mondhatunk önnek egyebet, mint amit Spinoza görög böles mondott: „Aki az emberek hibáit nem szereti, nem szereti — az embert. Érzékeny ember jó szervező nem lehet. A vizontlátásra mielőbb.

Unger P. Hermannstadt. Es scheint das die Hermannstädter „Genossen“ sich um die organisation intressieren. Zwar ein Protocol können sie noch nicht schreiben, aber einen ungarischen Brief haben sie schon zusammen gebracht, Auch ein schritt! Nur weiter glück auf!

Lichtmann, Bpest. Előfizetését vettük és nyugtázzuk, a vizontlátásra.

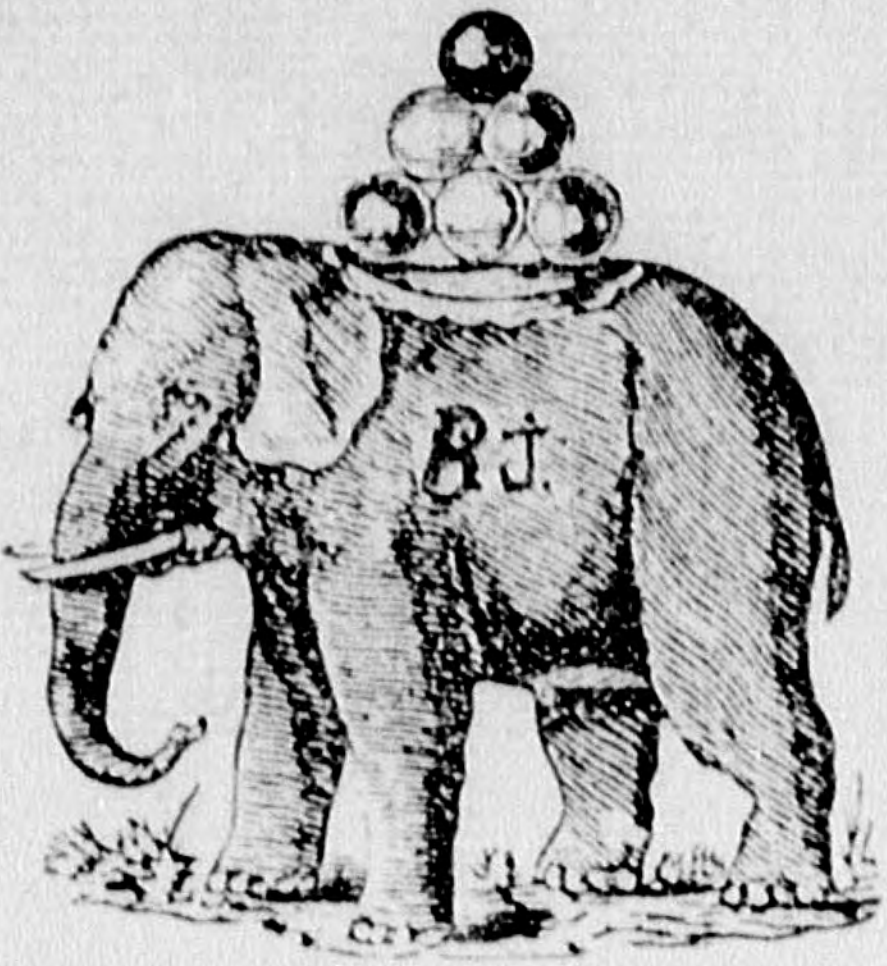
T. I. Bpest. Ne boszantsa önt Hanisch kiesinyes, hazug taktikája, mert a legügyesebb taktika is csak ideig-óraig jó, belső igazság híjján. A belső igazság pedig az, hogy a szakegyesületi alapszabályok a Belügyminisztériumba vannak jóváhagyás végett, nem pedig visszavetve, mint azt uton-utfélén hirdeti. Mi nyugodtan várjuk az időt, mikor Hanisch elmondja. Reményeimet felpofozta a goromba való. Üdv.

Találkozó helyek.

Az Andrassy-uton levő „Budapest“ kávéházat, mely ezelőtt a „Corso“ nevet viselte, Reinitz Béla, előnyösen ismert kávév vette át, kinek üzletét a pincérek modoráért és kartársi szeretetéért örömet keresik fel.

A *Kantzler* Gyula tulajdonát képező „Beliczay kávéház“, mely a felosztatott szakegyeletnek volt a helyisége, ma is a pincérek kedvelt tartózkodási helye.

Deutsch „Mercur“ kávéháza, Király-utca 85. sz. Gyors és pontos kiszolgálás, tiszta és jó kávéházi ételek és italok. — Kedvezményes árak a kartársaknak.

Kávésok == figgelmébe!!

Legolesobbban szerezhethi be kitünő jó minőségű **Elefánt** billiárd golyóit, csavarra járó francia és bécsi dákókat, sakk, dominó, valódi francia dákóbőr, kékkréta stb. Használt dákók darabja 2 korona. Használt elefántesont golyók 4 koronától feljebb.

Mindezek raktáron vannak.

Csorba golyókat magas árban veszek és becserélek.

Árjegyzék
ingyen és
bérmentve.

Beitz János

műsztergályos
Budapest, VI., Akácfa-u. 32.

Egész éjjel nyitva. Egész éjjel nyitva.

HAJDU SÁNDOR

nagyvendéglője a „Bableves csárdához“.

Van szerencsém t. barátaim és a n. é. közönség b tudomására adni, hogy a

VII., Miksa-utca 8. szám alatt levő
Bableves-Csárda

cimű vendéglőt Gruber József urtól átvettem és minden törekvésem oda fog irányulni, hogy t. vendégeim igényeinek megfeleljek.

Kitünő magyar konyha.

Valódi borok.

LUKOVITS FERENCZ

borbély és fodrász terme

VI., Nagymező-utca 9. szám.

Előzékeny kiszolgálás.

A pinczerek jövedelméből 10% a munkánélküli segélyalap javára.

Pincérek borbélyja!

Pincérek fodrásza!

Gross Simon

fodrász-terme Petöfi-utca 3.

A kartársak fodrásza, ahol a higiénia követelményeinek megfelelő tiszta, gyors és pontos kiszolgálásban részesülnek és mint **elvtárs is** a kartársak pártfogását megérdemli.

ROSENFELD SÁNDOR

hatóságilag engedélyezett villanyvilágítási és erőátviteli vállalata

Budapest, VI., Vasváry Pál-utca 6. szám.

Elvállai: Villanyvilágítási berendezéseket, petroleumlámpák átalakítását és teljes felszereléseket. Telefon- és csengő berendezéseket. Villamos ivlámpák szakszerű javítását és karban tartását.

Kitünő minőségű ivlámpaszemek állandóan raktáron.

Hirdetések a „Pinczer-Munkás”

részére felvételnek a kiadó-
hivatalban

Dembinszky-utca 4. sz.